

DEBRECENI EGYETEM
ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI CENTRUM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR

Sági István

Elsősegélynyújtás

A 2008. évi kiadás változatlan utánnomása

DEBRECENI EGYETEMI KIADÓ
DEBRECEN UNIVERSITY PRESS
2011

Tartalomjegyzék

I. Az elsősegély története, fogalma, elsősegély szintek	7
Történeti áttekintés	7
Az elsősegély fogalma	13
Mi is az elsősegélynyújtás?	13
Törvényi kötelezettség	14
Elsősegély szintek	15
II. Az elsősegélynyújtás általános szabályai	17
Az Országos Mentőszolgálat felépítése	18
Az OMSZ alaptevékenységei	21
Mentőhívás	21
Milyen esetekben hívhatunk mentőt mentés céljából?	22
Csoportdiagnózis, időfaktor	23
Időfaktor	24
Helyszín	25
A helyszín informatív szerepe	39
III. Betegvizsgálat	41
Anamnézis	41
Fizikális vizsgálat	44
1) Légzés vizsgálata	47
2) Keringés vizsgálata	49
3) Eszmélet vizsgálata	50
Sérülések vizsgálata	52
Eszközös vizsgálat	55
IV. Eszméletlen beteg	61
Légútbiztosítás	66

V. Újraélesztés	87
Történeti áttekintés	87
Alapfogalmak	90
BLS, alapszintű újraélesztés	93
Eszközök alkalmazása	101
Külső (fél)automata defibrillátor (AED)	103
Az AED algoritmus	105
Újszülött és gyermek újraélesztése	108
Újszülött újraélesztés	109
Gyermek újraélesztés	123
Hibák és szövődmények újraélesztés során	125

VI. Sérülések	128
Sérült vizsgálata	128
Mechanikai sérülések	129
Zárt sérülések	129
Fedett hasi sérülések	132
Ízületi sérülések, a rándulás és a ficam	135
Koponyacsontok törése	136
Arckoponya törései	139
A mellkasfal sérülései	140
A felső végtag sérülései	148
A medence sérülései	154
Az alsó végtag sérülései	154
Kombinált sérülések, politraumatizáció	158
Amputáció	159
Nyílt sérülések	160
Mechanikai sebzések	161
Vérzések	163
Külső vérzés	163
Belső vérzés	171
Különleges vérzések	172

VII. Kötözés	174
Pólyakötések	177
Körkörös menet	179
Nyolcas menet	179
Csavarmenet	180

Vénás nyomókötés	180
Artériás nyomókötés	183
Fedőkötés	185
Sapkakötés	186
Parittyakötés	190
Kézkötés	192
Kézujj kötés	192
Ujjak rögzítőkötése	194
Desault-kötés	194

VIII. Kémiai, termikus traumák, belgyógyászati balesetek **200**

Kémiai sérülések	200
Termikus traumák	201
Égés (combustio)	201
Fagyás (congelatio)	204
Belgyógyászati balesetek	205
Elektrotrauma	205
Akasztás, zsigerezés	209
Vízi baleset	210
Hypertherm hőártalmak	211
Hipoterm hőártalom	214

IX. Szülészet-nőgyógyászat elsősegélye **216**

A menstruáció zavarai	216
Vetélés	217
Elől fekvő méhlepény	218
Rendes helyen tapadó méhlepény idő előtti leválása	219
Méhen kívüli terhesség	219
Fenyegető méhrepedés	220
Méhrepedés	221
Szülőutak sérülései	221
Szülésvezetés intézetten kívül	222

X. Belgyógyászati rosszullétek **229**

Akut koronária szindróma	229
Tüdőembólia	232
Sokk	233

Collapsus	237
Stroke	238
Hipoglikémia	241
Hipertenzió	242
Heveny balszívfél elégtelenség	243
Asthma bronchiális roham	245

XI. Elsősegélynyújtás gyermekkorban **246**

Anatómiai, élettani alapok	246
Néhány gyakoribb, sürgősségi ellátást igénylő gyermekkori betegség	250
Idegentest, légúti elzáródás	250
Pszudokrupp-szindróma	252
Lázgörcs (lázás eklampszia)	253

XII. Mérgezések **255**

Hánytatás	258
Gyomormosás	258
Gázmérgezések	260
CO – szénmonoxid mérgezés	260
CO ₂ – széndioxid mérgezés	262
Klórmérgezés	262
Növényvédőszer-mérgezés	263
Szerves foszforsav-észter mérgezés	264
Marószerek okozta mérgezés	265
Lúgmérgezés	265
Savmérgezés	267
Ipari oldószer-mérgezés	268
Benzinmérgezés	268
Benzolmérgezés	269
Etilalkohol mérgezés	269
Metilalkohol-mérgezés	271
Gombamérgezés	272
I. Rövid lappangási idejű gombamérgezések	273
II. Hosszú lappangási idejű gombamérgezések	274
Ételmérgezés	276
Botulizmus	277
Gyógyszermérgezés	278
Drogok	278